

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 85 61/ T.T. Aartsma
Onderwerp Preadvies initiatiefvoorstel Christen Unie
over Bestrijden honden(poep)overlast

de leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Datum 20 MEI 2009

Bijlage(n) -

Ons kenmerk RO09.1890589

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Bij brief van 7 april 2009 heeft de fractie van de Christen Unie verzocht om een preadvies bij hun initiatiefvoorstel betreffende het Bestrijden van honden(poep)overlast. Deze brief is bedoeld om u inzicht te geven welke aanpak van hondenpoepoverlast wij voorstellen. Na discussie met u komen we met een nader uitgewerkt voorstel.

Wij zoeken naar een serieus en voortvarend plan van aanpak, dat niet doorschiet en daardoor onrealistisch wordt. Het belangrijkste doel is het terugdringen van de hondenpoepoverlast en het realiseren van een aantrekkelijke leefomgeving voor zowel hondenbezitters als niet hondenbezitters. Participatie van bewoners en hondenbezitters, evenals een wijksgewijze aanpak, zijn daarbij belangrijke speerpunten.

Verder stellen we voor het toezicht wijksgewijs aanpakken. Door speciale, van tevoren aangekondigde acties, bijvoorbeeld aansluitend op de uitvoering van een plan van aanpak tegen hondenpoepoverlast in een wijk, wordt geconcentreerd opgetreden in bepaalde wijken. Dit vliegende-keep-team moet de hondenpoepoverlast in de wijken terugdringen.

Inleiding.

De overlast van hondenpoep is een al jaren bekend probleem, niet alleen in Groningen maar ook in veel andere gemeenten in Nederland. Het is een lastig probleem dat zich niet makkelijk laat vangen in een te formuleren beleid. De belangen van burgers die geen overlast willen, komen niet altijd overeen met die van sommige hondenbezitters. Veel hondenbezitters houden zich keurig aan de regels, maar er is ook een aantal hondenbezitters dat zich er niet aan houdt. Deels uit onwil, maar waarschijnlijk ook doordat men niet op de hoogte is van de regelgeving.

In het kader van de jaarlijkse BORG-schouw wordt ook de aanwezigheid van hondenpoep als onderdeel van het aspect Schoon beoordeeld. De beoordelingen in 2006, 2007 en 2008 waren op dit onderdeel ruim voldoende. De BORG-schouw richt

zich echter alleen op het schouwen van hondenpoep op verharding en niet in het groen. Daarom wordt in de BORG-rapportage aan hondenpoep weinig aandacht besteed. De meeste overlast wordt ondervonden van hondenpoep op grasvelden en bij speelplekken.

Onderstaande tabel geeft het aantal meldingen/klachten per stadsdeel weer vanaf 1 januari 2005.

	Centrum	Hoogkerk	Noorddijk	Noordwest	Oude Wijken	Zuid	Totaal
Totaal	34	23	51	20	20	26	174
Hondenpoep in het groen	14	18	25	5	6	13	
Hondenpoep op verharding	16	1	9	9	10	7	
Hondenpoep op speelplek	4	4	17	6	4	6	

Het totaal aantal geregistreerde meldingen sinds januari 2005 is 174. Dat zijn gemiddeld stadsbreed 58 per jaar. Dat zijn relatief weinig klachten, maar de overlast is toch groot. Dat blijkt vooral uit formele (wijkbezoeken collegeleden) en informele contacten met burgers en organisaties.

Situatie per stadsdeel.

Stadsdeel Oude Wijken.

Hier is het hondenpoepprobleem erg actueel. Er is een lijst met handtekeningen aan de gemeente aangeboden over overlast van hondenpoep op het Bernouilliplein.

Tijdens de wijkstemdag is gekozen voor de opstelling van een hondenuitlaatplan voor de Korrewegwijk en De Hoogte. Naar aanleiding hiervan is in het Nieuw Lokaal Akkoord € 20.000 uitgetrokken voor deze aanpak.

Stadsdeel NoordWest.

Ook in dit stadsdeel neemt het aantal vragen en klachten over hondenpoep toe en staat de overlast van hondenpoep hoog op de ergernislijst. Ook neemt de vraag naar uitlaatvelden toe. In de jaren 2004 tot nu hebben verschillende activiteiten plaats gevonden om de hondenpoep te bestrijden. Geen van allen hadden een bevredigend resultaat. Door de stadsdeelbeheerder is capaciteit gevraagd voor de opstelling van een hondenuitlaatplan.

Stadsdeel Noorddijk.

In dit stadsdeel functioneert sinds enkele jaren een hondenuitlaatplan. Met borden is aangegeven waar uitreengebieden zijn en waar het verboden is voor honden. Ondanks dit hondenuitlaatplan blijven er vragen en klachten komen. Opmerkelijk is dat in 2007 in dit stadsdeel 59 bekeuringen zijn uitgedeeld voor overtredingen met honden (loslopen en poepen). De ervaring leert dat met een zekere regelmaat verspreiding van informatie over de hondenuitlaatspelregels wenselijk is.

Stadsdeel Zuid.

In stadsdeel Groningen Zuid zijn ook klachten ontvangen over hondenpoep. Op een aantal specifieke locaties is op verzoek een hondenverbodsbordje (speelplek) of een bordje verboden om honden te laten poepen geplaatst. In principe wordt hier zeer terughoudend mee omgegaan.

Wat wel wordt gedaan in Zuid is het op bepaalde locaties (langs de vijverrand) extensief uitvoeren van het maaionderhoud, waar het intensief zou moeten. Het effect is dat hondenwandelaars daarin de hond uitlaten en niemand er vervolgens last van heeft (uitwerpsel is onzichtbaar en in ruig gewas wordt niet gespeeld of gelopen).

Stadsdeel Centrum.

Klachten Binnenstad:

- Honden op het Martinikerkhof: hier geldt een verbod voor honden, aangegeven door borden. Hier wordt op gecontroleerd door milieu-inspectie en de politie.

- Singels: honden worden hier uitgelaten. Nu en dan worden klachten over hondenpoep ontvangen. Hierop wordt telefonisch of schriftelijk gereageerd.

Voor de binnenstad geldt dat er geen initiatieven zijn om fysiek tegemoet te komen aan hondenbezitters, er is nauwelijks ruimte om bijv. een uitlaatgebied in te richten. De inzet is hier dus vrijwel altijd handhaven van richtlijnen en verbodsgebieden.

In de woongebieden Binnenstad Oost/Westerhaven:

Er zijn met regelmaat klachten, vooral uit Binnenstad Oost. Poepen op speelveldjes, speelweides en dergelijke. De inzet is voorsnog gericht op handhaving. In verband met de geringe capaciteit is er echter een geringe pakkans. Op basis van het aantal klachten is er sprake van een beheersbare situatie.

In bewonersoverleg Binnenstad Oost wordt met terugkerende regelmaat (1x per 2 jaar) gesproken over een gerichte aanpak van het probleem, hoe dit dan zou moeten, wat zou er dan gedaan moeten worden en dergelijke. Dit heeft voorsnog niet geleid tot plannen.

Huidige regelgeving honden Algemene Plaatselijke Verordening Groningen (APVG).

Het is verboden honden uit te laten in de volgende gevallen:

- binnen de bebouwde kom op de weg zonder dat ze aangeliind zijn;
- kinderspeelplaats, speelweide, sportveld, strand of begraafplaats;
- op speciale door het college aangewezen plekken;
- zonder halsband met identificatiekenmerk van de eigenaar.

Het college kan plaatsen aanwijzen waar het hondenverbod niet van toepassing is.

Ook zijn hondenbezitters verplicht ervoor te zorgen dat de hond niet poept op:

- voetgangsgedeelten;
- kinderspeelplaatsen, zandbak, speelweide, sportveld, strand of begraafplaats;
- door het college aangewezen plaatsen, tenzij de hondenbezitter de hondenpoep onmiddellijk verwijdert.

Hierop zijn de volgende uitzonderingen:

- in de goot van de rijweg naast een hoger gelegen trottoir;
- op door het college aangewezen plaatsen;
- indien de hondenbezitter ervoor zorgt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.

In bijlage 4 van de APVG is een lijst van 28 plaatsen opgenomen waar honden zijn toegestaan zonder te zijn aangeliind. Voorbeelden hiervan zijn het Sterrebos, de groenstrook langs Stuurboordswal, tussen Wilgenlaan en Parrel en Zuidwending. In bijlage 4 is ook een verblijfsverbod voor honden opgenomen, geldend voor de Herestraat, Carolieweg, Naberpassage, Willem Lodewijkpassage, Zwanestraat en Martinikerkhof. De sancties op overtredingen van de bepalingen in de APVG bestaan uit een gevangenisstraf van maximaal drie maanden of een geldboete van de 2^e categorie.

Beïnvloeding houding en mentaliteit.

Gebleken is dat er behoefte bestaat aan beleid c.q. spelregels om de overlast van hondenpoep terug te dringen en om duidelijkheid te bieden aan hondenbezitters wat wel en niet mag. Veel hondenbezitters houden zich keurig aan de regels, maar er is ook een aantal hondenbezitters dat zich er niet aan houdt. Deels uit onwil, maar waarschijnlijk ook doordat men niet op de hoogte is van de regelgeving.

Wijkgerichte aanpak.

De keuze voor een wijksgewijze aanpak zal duidelijk zijn. Iedere wijk heeft zijn eigen geografische opbouw en indeling. In de ene wijk is meer groen aanwezig dan in een andere wijk. Ook kan het zijn dat het hondenpoepprobleem in de ene wijk meer speelt dan in de andere. Niet alleen communicatie vooraf, maar ook na invoering van maatregelen is essentieel. Het verspreiden van informatie via folders, al dan niet tezamen met een aanslagbiljet voor hondenbelasting, en andere media is nodig voor zowel hondenbezitters als voor niet hondenbezitters. Dat zal met een zekere regelmaat herhaald moeten worden.

Dit is overeenkomstig de aanbevelingen in het jaarverslag 2008 van de Ombudsman, waarin ook gevraagd is om meer (gestructureerde) informatie. Ook zullen wijkbijeenkomsten worden georganiseerd.

Hondenuitlaatplaatsen / bebording / verboden terreinen.

Communicatie met bewoners en hondenbezitters over het probleem en de aanpak van hondenpoep is essentieel. Bewoners en hondenbezitters moeten meepraten en meebeslissen over de aanpak van het probleem. In eerste instantie zal er via bewonersorganisaties geïnventariseerd moeten worden waar het hondenpoepprobleem actueel is en ook als zodanig wordt beleefd. Vervolgens kan via een bewonersavond (waarbij uiteraard ook hondenbezitters welkom zijn) de aanpak van het probleem worden besproken met een actieve inbreng van bewoners en hondenbezitters.

Daarbij gaat het om de volgende onder andere met borden aan te duiden maatregelen (daarbij wordt aangesloten op de regelgeving in de APVG):

Betreffende het aanlijnen:

1. honden moeten overal in de stad zijn aangeliind;
2. op speciale plekken is het voor honden verboden (speelplekken, zandbakken, speelweide, sportveld, strand en begraaftplaats);

3. honden hoeven niet te worden aangeliend op speciaal aangewezen terreinen; hier mogen de honden ook poepen.

Wat betreft hondenpoep:

Er mag nergens worden gepoept door honden tenzij de hondenbezitter dit direct opruimt. Uitzonderingen hierop zijn:

- a. poepen in de goot;
- b. in speciaal in overleg met bewoners en hondenbezitters met borden aangewezen gebieden;
- c. in daartoe aangewezen uitreengebieden.

Opruimateriaal:

Wij stellen voor om het meenemen van voorzieningen (scepje en/of zakjes) om de uitwerpselen op te ruimen verplicht te stellen en in de APVG op te nemen.

De speciale gebieden waar honden worden uitgelaten betreffen steeds op lokaal niveau geselecteerde locaties en omstandigheden waar honden mogen poepen. Dit kunnen gebieden zijn waar het maairegime wordt aangepast (hoog gras) of grasgebieden en groenperken waar weinig overlast te verwachten is. In sommige gevallen worden deze gebieden voorzien van een omheining of andere markering. Deze gebieden worden wel steeds van duidelijke en visueel aantrekkelijke borden voorzien.

Bewoners en hondenbezitters kunnen hierbij een belangrijke rol spelen door hen zelf op tekeningen aan te laten geven welke maatregelen op welke locaties wenselijk zijn. Bij de opstelling van plannen voor nieuwe woonwijken zullen wij zoveel als mogelijk rekening houden met hondenuitlaatplaatsen.

Registratie en identificatie van honden.

Wij willen nader onderzoeken of het invoeren van een hondenpenning voor registratie en identificatie van honden zinvol kan zijn.

Handhaving.

Ten aanzien van de controle op de naleving van de regels over honden(poep)overlast moet onderscheid worden gemaakt in *toezicht* en *handhaving*. Toezicht kan in principe door een ieder die daartoe gemandateerd is worden uitgevoerd. Belangrijk voorbeeld hiervan zijn de stadswachten. Zij hebben een toezichthoudende taak, maar mogen niet verbaliseren. Dit in tegenstelling tot de handhavende functie in de vorm van buitengewoon opsporingsambtenaren. Zij hebben wel een verbaliserende bevoegdheid.

Handhaving op loslopende honden of poepende honden gebeurt op dit moment hoofdzakelijk door de milieu-inspectie op basis van klachten. De formatie hiervoor bestaat uit 9 buitengewoon opsporingsambtenaren met verbaliserende bevoegdheid. Als er een overtreding wordt geconstateerd wordt er bekeurd. Gezien de andere taken van de buitengewoon opsporingsambtenaren zijn zij slechts zeer beperkt inzetbaar voor het toezicht ten aanzien van hondenoverlast. Voor een stelselmatige handhaving is geen capaciteit aanwezig.

De invoering van een vakdirectie Stadstoezicht per 1 januari 2010 biedt perspectief op uitbreiding van het *toezicht* op overlast door hondenpoep. Wij denken aan de inzet van stadswachten, maar deze hebben alleen een controlerende taak en geen verbaliserende bevoegdheid. Voor extra *handhaving* door buitengewoon opsporingsambtenaren, die wel verbaliserend kunnen optreden, is extra capaciteit nodig. De capaciteit voor de *handhaving* zal door de nieuwe vakdirectie niet toenemen.

Wij stellen voor om het toezicht wijksgewijs aan te pakken. Dit willen we doen binnen de huidige capaciteit samen met de Stichting Veiligheidszorg, vooruitlopend op de samenwerking binnen de nieuwe vakdirectie. Door speciale, van tevoren aangekondigde acties, bijvoorbeeld aansluitend op de uitvoering van een plan van aanpak tegen hondenpoepoverlast in een wijk, wordt geconcentreerd opgetreden in bepaalde wijken. Dit vliegende-keep-team moet de hondenpoepoverlast in de wijken terugdringen. Wij verwachten zo veel aandacht te genereren, wat gunstig zal uitpakken op het gedrag van hondenbezitters. Deze geconcentreerde aanpak gaan wij ook uitvoeren wanneer bewonersorganisaties daarom vragen en/of klachten daar aanleiding voor geven. Als we het meenemen van voorzieningen (schepje en/of zakjes) om de uitwerpselen op te ruimen verplichten, wordt bij controles op basis van klachten, handhaven eenvoudiger.

Onze aanpak.

In het kader van het Nieuw Lokaal Akkoord is op initiatief van bewoners geld vrijgemaakt om met een externe projectleider een hondenuitlaatplan op te stellen in de Korrewegwijk en de Indische buurt. Het plan zit nog in de fase van het overleg met bewoners. Samen met hen worden binnen bepaalde randvoorwaarden gebieden geïnventariseerd en aangewezen als hondenuitlaatgebied, verboden voor honden etc. Dit hondenuitlaatplan dient als pilot voor de aanpak in de rest van Groningen.

Gezien het stedelijk karakter van de problematiek en de diversiteit zal de opstelling van hondenuitlaatplannen aardig wat capaciteit vragen. Daarom is het wenselijk voor de opstelling van de plannen een projectleider te benoemen. Deze zal, uitgaande van de ervaringen in de Korrewegwijk en de Indische buurt, samen met de stadsdeelbeheerders een plan van aanpak, planning en begroting moeten maken per wijk.

Financiën.

De hondenbelasting is een algemene en geen bestemmingsbelasting. Dat betekent dat de inkomsten naar de algemene dienst vloeien. Er is geen relatie tussen inkomsten en uitgaven, terwijl de gemeente wel verantwoorde uitgaven moet maken om de overlast van honden en hondenpoep te bestrijden. De perceptiekosten (alle kosten die we maken voor de inning) zijn relatief vrij hoog en bedragen ca 37% van de opbrengsten. Daarbij is geen rekening gehouden met een eventueel jaarlijks terugkerende projectmatige aanpak van controle op hondenbezit. Tot dusver is de projectmatige aanpak kostendekkend.

Het opstellen van hondenuitlaatspelregels kost geld. Behalve de kosten van de projectleider gaat het dan vooral om de uitvoering ervan, zoals het plaatsen van borden. Als het toezicht wordt geïntensiveerd, zal ook geïnvesteerd moeten worden in de handhavingscapaciteit. Wij gaan daar vooralsnog niet van uit. Wij willen de effecten afwachten van de te vormen vakdirectie Stadstoezicht. Voor een voortvarende aanpak dit jaar verwachten we de kosten binnen de begroting van Stadsbeheer op te kunnen vangen. Voor een verdere aanpak zullen we met een voorstel komen.

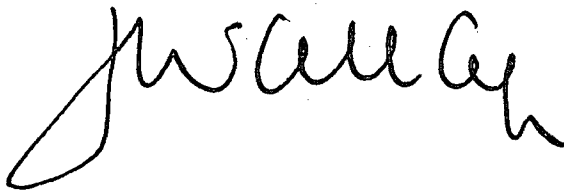
Samenvattend.

Wij zijn het met de Christen Unie eens dat de overlast van honden en hondensoep om een nadere aanpak vraagt. Daarom zal per wijk samen met bewoners een plan van aanpak worden opgesteld. Niet alleen communicatie vooraf, maar ook na invoering van maatregelen is essentieel. Het verspreiden van informatie via folders en andere media is nodig voor zowel hondenbezitters als voor niet hondenbezitters. Dat zal met een zekere regelmaat herhaald moeten worden. Ook zullen wijkbijeenkomsten worden georganiseerd.

Verder zullen wij het toezicht wijksgewijs aanpakken. Door speciale, van tevoren aangekondigde acties, bijvoorbeeld aansluitend op de uitvoering van een plan van aanpak tegen hondensoepoverlast in een wijk, wordt geconcentreerd opgetreden in bepaalde wijken. In de APVG zal worden opgenomen dat hondenbezitters verplicht zijn opruimmateriaal voor hondensoep bij zich te hebben. Bij de opstelling van plannen voor nieuwe woonwijken zullen wij zoveel als mogelijk rekening houden met hondenuitlaatplaatsen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

